

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 202/2024-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 2. **maloletej** [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 11P/176/2022 (pôvodne vedenom Okresným súdom Bratislava II) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 6. marca 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a sťažovateľka v 2. rade aj vyslovenia porušenia svojho práva podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a priznal im primerané finančné zadosťučinenie každému v sume po 1 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že v napadnutom konaní, ktorého predmetom je zmena úpravy práv a povinností k maloletej sťažovateľke v 2. rade, došlo k zbytočným prietahom neefektívnym nesústreďeným postupom mestského súdu. Sťažovatelia poukazujú na to, že z hľadiska predmetu konania je nevyhnutné postupovať s mimoriadnou (výnimočnou) rýchlosťou. V prejednávaní veci došlo k podaniu návrhu matkou na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a zvýšenie výživného 9. septembra 2022 na Okresnom súde Bratislava II. Toto konanie je od 1. júna 2023 vedené mestským súdom, ktorý 9. novembra 2023 vydal meritórny rozsudok, teda po 1 roku a dvoch mesiacoch od podania návrhu. Matka maloletej sťažovateľky v 2. rade

podala 9. januára 2024 odvolanie proti rozsudku mestského súdu z 9. novembra 2023. Mestský súd vyzval sťažovateľa na vyjadrenie k odvolaniu matky 6. februára 2024. V čase podania ústavnej sťažnosti (6. marca 2024) podľa tvrdenia sťažovateľa boli vykonávané úkony mestského súdu zabezpečujúce kontradiktórnosť odvolacieho konania. Sťažovatelia namietajú, že naďalej trvá ich právna neistota a je im odopieraný prístup k spravodlivosti. Podľa názoru sťažovateľov ani zložitost' veci, počet účastníkov či prekážka v podobe pandémie nie sú dôvodmi, ktoré by ospravedlňovali neprimeranú dĺžku konania vo veci úpravy rodičovských práv k dieťaťu. Osobitne sťažovatelia považujú za ústavne nekonformné, že ani po jeden a pol roku od podania návrhu nebolo v ich veci právoplatne rozhodnuté. Konanie sťažovateľa nepovažujú za právne a skutkovo zložité. Správanie sťažovateľov podľa ich tvrdení nebolo dôvodom predĺženia konania a ani prípadná aktivita účastníkov v konaní nemôže byť na ich ťarchu.

3. Sťažovatelia požadujú aj priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 1 500 eur pre každého z nich s odôvodnením, že toto konanie má pre nich mimoriadny význam, pretože ide o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

5. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

6. Ústavný súd zohľadňuje aj rozhodovaciu prax a judikatúru ESLP, podľa ktorej prípady týkajúce sa starostlivosti o deti je nevyhnutne potrebné prejednávať vo všetkej rýchlosti a priet'ahy v niektorej fáze konania je možné tolerovať len za podmienky, že celková doba konania nebude neprimeraná (rozsudok ESLP vo veci Nuutinen proti Fínsku, č. 32842/96). Konania týkajúce sa rodičovských práv a maloletých detí sú v zmysle judikatúry ESLP radené do skupiny prioritných konaní vyžadujúcich si výnimočnú rýchlosť konania.

7. V prejednávanom prípade je predmetom konania návrh na zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletej sťažovateľke (zvýšenie výživného, úprava styku sťažovateľa v 1. rade s maloletou). Rozsudok mestského súdu napadnutý odvolaním matky zmenil

predchádzajúce rozhodnutie Okresného súdu Piešťany č. k. 9P/121/2018-1096 z 24. novembra 2020 v časti výroku o výživnom a úprave styku sťažovateľa s maloletou a návrh sťažovateľa v 1. rade na zmenu zverenia zamietol. Sťažovateľ v 1. rade sa proti rozsudku mestského súdu neodvolal. Uvedené okolnosti veci považuje ústavný súd za významné z hľadiska posudzovania právnej neistoty sťažovateľov a ústavnej intenzity prípadných pochybení súdu, pretože ide o rozhodovanie o navrhovanej zmene už nastolených právnych pomerov účastníkov konania.

8. Návrh matky bol podaný 9. septembra 2022 a mestský súd o ňom meritórne rozhodol 9. novembra 2023, v súčasnosti podľa údajov sťažovateľov prebiehajú procesné úkony smerujúce k predloženiu veci na odvolacie konanie zabezpečujúce kontradiktórnosť konania. Sťažovatelia vo svojej ústavnej sťažnosti namietajú neefektívny postup a nečinnosť mestského súdu len vo všeobecnosti bez označenia konkrétnych období tvrdenej nečinnosti či označenia neefektívnych úkonov mestského súdu. Ústavný súd nespúšťa zo zreteľa potrebu prioritného postupu vo veci týkajúcej sa maloletej, avšak dĺžku konania na súde prvej inštancie, ktorý vydal meritórne rozhodnutie, považuje ešte za ústavne aprobovateľnú.

9. Z uvedených dôvodov by ústavný súd ani po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne nemohol dospieť k záveru o porušení označených základných práv sťažovateľov, preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

10. V závere ústavný súd dodáva, že toto uznesenie nebráni sťažovateľom, aby sa opätovne obrátili so sťažnosťou na ústavný súd, ak dospejú k záveru, že všeobecné súdy nepostupujú v konaní spôsobom efektívne smerujúcim k nastoleniu ich právnej istoty.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu